

en pleit met klem voor een zo intensief mogelijk onderzoek, om de aansluiting bij Amerika, Rusland en Engeland te bereiken, „voor het te laat is”.

P. van Breemen

JORDAN, Pascual, **Atom und Weltall**. — Friedrich Vieweg & Sohn, Braunschweig, 1956, 144 pp., kart. D.M. 7.80, Halblw. D.M. 9.80.

Het is overbekend, dat de recente ontwikkelingen der fysica ons gesteld hebben voor allerlei nieuwe vraagstukken, die voor een niet gering deel ook van min of meer wijsgerige aard zijn. Aan de oplossing van deze problemen wordt in eerste instantie gewerkt door de fysici zelf, want alleen al de probleemstelling vraagt meer natuurwetenschappelijke kennis dan men van een leek mag verwachten. Dit heeft gevoerd tot een literatuur van een heel eigen genre, die vanuit de natuurwetenschap dringt naar een dieper borende bezinning, maar die helaas dikwijls een gemis aan filosofische scholing verraadt. Het onderhavige boek neemt op dit gebied een eervolle plaats in. De schr. doorloopt met grote schreden het gebied der micro-, macro- en astro-fysica, om steeds even langer stil te staan bij de onderwerpen, die de wijsgerige houding der huidige fysici het duidelijkst oproepen. Veel nadruk legt hij daarbij op het afstanddoen van alles wat onze denk-gewoonten ons als vanzelfsprekend doen voorkomen. Schr. stelt zich in dit verband op een gematigd positivistisch standpunt; vandaar uit belicht hij de overvloed van vraagstukken, die zijn onderwerp oproept. Tot slot zij nog opgemerkt, dat dit boek een bewerking is van *Die Physik des 20. Jahrhunderts*, dat Jordan in 1936 liet verschijnen. Deze nieuwe uitgave wil ook de ontwikkeling der laatste 20 jaar recht doen wedervaren, en meer aandacht dan vroeger besteden aan de algemene relativiteitstheorie en aan het verband van fysica met astrofysica en geschiedenis van de kosmos.

P. v. Breemen

GAUNT, William, **The Aesthetic Adventure**. — Penguin Books, 1957, 272 pp., 3 sh. 6 d.

De oorspronkelijke uitgave van dit boek verscheen aan het einde van de tweede wereldoorlog; we achten het belangrijk genoeg om op deze goedkope uitgave de aandacht te vestigen. De mengeling van het geniale, het infantiele en het diep tragische, die wordt opgeroepen door de namen van Oscar Wilde en Aubrey Beardsley, wordt in deze studie van de Engelse

fin-de-siècle periode op sympathieke, maar toch ook onbarmhartige wijze voortgezet. Het gaat schr. niet zozeer om literaire of kunst-kritiek, alswel om de karakters die met zekere hartstochtelijkheid vlak voor het voetlicht van de wereld willen staan. De gehele periode wordt de lezer daardoor veel begrijpelijker; de artisten blijken allen mensen te zijn, met al hun leed niettegenstaande hun hautain neerzien op wat zij kleinmenschelijk vinden; het l'art pour l'art blijkt niet opgewassen tegen de realiteit die het leven is.

W. Peters

GERLACH, Walther, **Physik des täglichen Lebens**. — Springer-Verlag, Berlin, Göttingen, Heidelberg, 1957, 187 pp., D.M. 12.60.

Men zoekte in dit boek niet een uitleg van de werking van radio of stofzuiger; noch een beschrijving van eenvoudige proefjes, die men zonder laboratorium kan uitvoeren. Wat schr. wil geven, is: een beknopte en heldere weergave van de voornaamste hoofdstukken uit de hedendaagse fysica, voorzover de wetenschap over de problemen tot een eenstemmige mening is gekomen en zonder zich te begeven op de terreinen, die op het ogenblik nog omstreken zijn. Hij doet dat op rustige, zakelijke en sympathieke wijze, door werkelijk *uitleg* te geven. Vooral de opbouw van de stof uit atomen vormt de sleutel, waarmee allerlei vraagstukken voor de lezer toegankelijk worden gemaakt. De historische ontwikkeling van de atoomtheorie gebruikt schr. als de leidraad, volgens welke hij zijn stof ordent. Hierbij illustreert hij zijn onderwerpen dikwijls met eenvoudige waarnemingen, die ieder van ons dagelijks vele malen doet; en inzoverre draagt het werk toch met recht de aangeduide titel.

P. G. v. Breemen

SCOTT, J. M., **Sea-Wyf and Biscuit**. — Pan-Books, London, 1957, 157 pp., 2 s.

De oorspronkelijke uitgave van twee jaar geleden is onze aandacht ontsnapt. We mogen echter niet nalaten de pocket-uitgave van dit voortreffelijke verhaal te signaleren. Het is uitstekend geschreven en uiterst knap gecomponeerd: dit maakt het verhaal van vier oorlogsslachtoffers, die weken op een vlot rondobberen, tot een der allerbeste, en zeker der aller-verrassendste, en merkwaardig genoeg, ook tot een der meest ontroerende boeken die doorstaan oorlogsleed ons heeft geschonken. Het is wat men noemt een *must*.

W. Peters